

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Zenon

Nazwisko: Grochowski

Miejsce urodzenia: Łuków woj. lubelskie

Data urodzenia: 03-01-1920

Imię ojca: Jan

Imię matki: Marianna

Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów

Stan zachowania

Uwagi

Zenon Grochowski (ur. w styczniu 1920 r.) w latach 1944-1945 był żołnierzem AK na terenie pow. Łuków i pow. Radzyń Podlaski. W okresach komunistycznych amnestii 1945 i 1947 roku nie ujawnił się. W latach 1948-1950 Zenon Grochowski walczył z lokalnymi komunistycznymi władzami i instytucjami w szeregach zbrojnego oddziału i konspiracyjnych struktur pod dowództwem Henryka Korzeniewskiego pseud. "Wrona" na terenach powiatów Łuków, Radzyń Podlaski i Siedlce. W latach 1944-1950 nosił pseudonimy: „Maks”, „Kaktus” i „Żmija”. Zenon Grochowski figuruje w aktach i zapisach ewidencyjnych oraz w kartotekach MBP/MSW, WUBP w Lublinie i PUBP Łuków z lat 1947-1955. Zapisano w nich między innymi, że Zenon Grochowski to "od kwietnia 1944 r. członek AK, a od czerwca 1944 członek oddziału >Milera<. Po wyzwoleniu dokonywał napadów terrorystyczno-rabunkowych. Dnia 7 VI 1948 r. aresztowany przez PUBP Łuków, 11 VI 48 r. zbiegł z więzienia do bandy >Wrony<, w latach 1948-1949 dowódca 6-osobowej bandy (...)". W innej kartotece zapisano, że Zenon Grochowski od roku 1948 „nadal dokonywał napadów terrorystyczno-rabunkowych z bronią w ręku”, a „dnia 6 X 1950 r. został zabity przez członka bandy z powodu nieporozumień”.

Wpis na podstawie zapisów ewidencyjno-kartotecznych.

Zenon Grochowski pseud. „Maks” i „Żmija” figuruje wraz z 25 innymi żołnierzami i współpracownikami antykomunistycznego podziemia w aktach i zapisach UB z WUBP i KW MO w Warszawie oraz PUBP Siedlce z lat 1947-1955. Te materiały UB zostały opracowane i opisane jako "Charakterystyka nr 29" w roku 1973 przez Wydział "C" Komendy Wojewódzkiej MO w Warszawie. Ta charakterystyka dot. zbrojnego oddziału antykomunistycznego podziemia pod dowództwem Henryka Korzeniewskiego pseud. "Wrona" - działającego w latach 1947-1954 na terenie powiatów siedleckiego i łukowskiego i składającego się z byłych członków niepodległościowych organizacji: Narodowe Siły Zbrojne oraz Wolność i Niezawisłość. Zawiera m.in. opisy składu i działań ww. oddziału oraz kwestionariusze osobowe żołnierzy i współpracowników antykomunistycznego podziemia. W kwestionariuszu dot. Zenona Grochowskiego pseud. „Maks” i „Żmija” zapisano między innymi, że ww. to "członek bandy >Wrony< (...). Działal na terenie powiatu siedleckiego i pow. łukowskiego, został zabity w dniu 5 lub 7 października 1950 r."

IPN BU 0180/43 (Opracowanie nr 29).

Zenon Grochowski pseud. "Kaktus" i „Żmija” figuruje wraz z kilkoma innymi żołnierzami i współpracownikami antykomunistycznego podziemia w aktach śledczych i operacyjnych UB z PUBP Łuków i WUBP / KW MO w Lublinie z lat 1947-1955. Akta te dot. głównie spraw związanych z zatrzymaniem Zenona Grochowskiego przez funkcjonariuszy UB w dniu 7 czerwca 1948, z jego śledczymi przesłuchaniami, a następnie z poszukiwaniem go po ucieczce z aresztu UB. Akta te zawierają także między innymi materiały UB dot. kilku napadów z bronią w rękę i innych akcji Zenona Grochowskiego, notatki i korespondencje kilku jednostek UB i MO, protokoły przesłuchań kilku "podejrzanych" i kilkunastu świadków (w tym protokoły przesłuchań Zenona Grochowskiego z dn. 7 czerwca 1948 i z 11 czerwca 1948), doniesienia kilku tajnych informatorów UB.

IPN Lu 019/1084 (6150/II, E-209), IPN Lu 0229/135 (6150/II).

Zenon Grochowski pseud. „Maks” i „Żmija” występuje wraz z kilkudziesięcioma innymi żołnierzami i współpracownikami antykomunistycznego podziemia w aktach UB z PUBP Łuków i WUBP w Lublinie z lat 1947-1956 zatytułowanych "Sprawa obiektowa krypt. >Bury< i >Raki<". Ta sprawa operacyjna była prowadzona w latach 1947-1956 przez UB z PUBP w Łukowie i dot. rozpracowania zbrojnego oddziału partyzanckiego pod dowództwem Henryka Korzeniewskiego pseud. "Wrona" i następnie (od grudnia 1950) pod dowództwem Edwarda Mościckiego pseud. "Rekin" - działającego na terenie powiatu siedleckiego i pow. łukowskiego do listopada 1954. Akta te zawierają między innymi plany i sprawozdania UB dot. operacyjnych przedsięwzięć, wykazy "członków bandy", charakterystyki osób "podejrzanych" i "figurantów" spraw operacyjnych oraz zaangażowanych w te sprawy tajnych informatorów UB, notatki i korespondencje jednostek UB, donosy kilkunastu tajnych informatorów UB.

IPN Lu 08/145 (O/154).